

Kønt. Fotografen Jana Romanova fotograferer sammensatte, anti-feministiske Gudinde-coaches og leder efter, hvor kvindeligheden sidder.

Kvindelighed på kornet

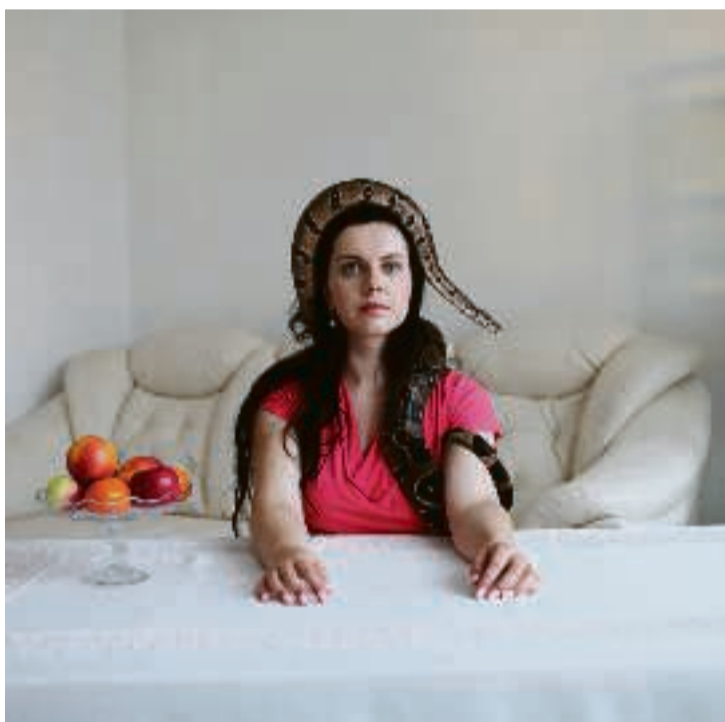
AF LINEA MAJA ERNST

Hvad er egentlig kvindelighed? Fotografen Jana Romanova havde aldrig rigtigt skænket det en tanke.

»Jeg elsker de her hippe københavnercaf er,« erklærer hun med russisk gumlen på stavelserne. »Når jeg er i en ny by, g r jeg alt for at undgå sightseeing, i stedet finder jeg hipster-caféerne, for de har de store, gamle, bløde sofaer, som er bedst at sidde og l se i i timevis.« Sådan en behageligt ramponeret plyssofa har vi fundet, og Jana sætter baristaen på overarbejde: Hun skal have en bolle med smør og ost, tak. Og da også lige et stykke chokoladekage. Og en kop rooibos-te. Og en enkelt caffe latte med. Så kører det. Hun er i København i forbindelse med Copenhagen Photo Festival: Jana Romanovas foto- og videoserier undersøger netop femininitet – samt skønhed, hekseri, skjulte psykiske kræfter og kvindeligt i det moderne Rusland.

Det skete tit, at hendes familiemedlemmer misbilligende konstaterede, at hun da vist ikke var særligt feminin. At det nok var derfor, hun ikke var helt tilfreds med sit liv. Jana spurgte dem, hvad det egentlig indebar, femininitet? Det kunne ingen rigtigt svare på. Det kan jeg heller ikke. Femininitet er noget, andre kvinder har, må jeg sukkende konstatere. Jeg vil altid m be over sylfidepiger i androgyne skjorter og sødt pandeh r, Audrey Hepburns svanelemmer og pigerne fra Nils Malmros' film, lyse dun i stedet for regulær, lodden kropsbehåring. Hvad er det mon for en tarvelig fordom, som f r mig til at associere det vægtløse med det feminine? Slankhed, at fylde mindst muligt, at være en elverpige, en nipsting, man(d) kan flytte rundt på?

Romanova har skabt en fotoserie, *W*, om skønhed og selvfølelse og imitation. Om tyngde og lethed. Hun bad en række unge kvinder om at stille sig i positurer, de følte sig attraktive i. På et portræt står en kvinde på en mark i en fuglelignende stilling, på et ben, med overkroppen bøjet vandret frem, ansigtet løftet og et ben strakt lige bagud. Hun mestrer stillingen. Ved siden af balancerer Romanova og forsøger at efterligne posituren, hendes kj le kravler akavet op og afslører kraftige l r, som lyser op mod markens gulgrønne baggrund. På et andet foto kysser en kvinde en mand, hun slynger sine arme

Hvad indebærer femininitet? Fotografen forsøger uden større held at mime modellernes positur, mens en kvinde med slangeglorie g r Gudindevejen.

FOTO: JANA ROMANOVA

om hans nakke. Lidt i baggrunden, mellem et par træer, står Romanova med armene ensomt kastet om den tomme luft.

Efterligningerne var en helt mislykket slags forvandling, fortæller hun, fordi den kun var udvendig. »Jeg oplevede altid, at folk begyndte at grine, når de så billederne, at de var ironiske og sjove. Også fordi jeg er så meget større end de kvinder, jeg efterligner. Jeg håber, at der også dukker en eftertanke op, at beskueren først griner og dernæst kommer til at undre sig: Hvorfor griner jeg?«

Det er umuligt at opnå ligestilling som kvinde i nutidens Rusland. Medmindre man da tilfældigvis er heks.

Efterligningerne fik hverken Jana Romanova til at føle sig mere feminin eller mere vellykket. Hun gav sig til at google: Hvad er kvindelighed? Hvordan g r man det? Til Romanovas (og min) overraskelse findes der faktisk kvinder derude, som

selsikkert føler sig forbundet til en egen, indre kvinde-essens. Romanova opdagede en bevægelse af russiske Gudinde-coaches, der tilbyder kurser i særligt feminine praksisser og livsformer: måder at klæde sig på, at følge en m nekalender, at trække vejret med sit skød, at bruge magi til at forvandle sin tilværelse.

Det blev til hendes næste projekt: *The Goddess Guide*. Romanova opsøgte gudinderne og dokumenterede m derne på video. Det er praktisk magi: Man danser svajende, reder sit h r langsomt, tiltrækker penge med slangeskind, krystalhealer.

Det er vitterligt gudindeportr tter. En ung kvinde med langt, sort h r sidder ved et bord med hvid kniplingsdug. Et fad med frugt lyser op i røde nuancer, en slange snor sig op om hendes hoved som en glorie, hun er iført en lysende hindb rfarvet top, og hendes isbl   rering matcher hendes  jne. De klare farver og kvindens åbenlyse skønhed g r lige i hjernens bel nningscentre. Portrættet udstråler b de ungdommelig frugtbarhed og noget selsikkert troldomskyndigt, slangeglorien f r kvinden til at ligne en hedensk Maria: Ariada Borzakovskaya er coach og arbejder med slangeritualer, der skal hjælpe kvinder med at komme i kontakt med deres femininitet.

»Jeg spurgte selvfølgelig alle coach-kvinderne, om de kunne forklare mig, hvad kvindelighed og feminin energi s  præcist er. Men det var der ingen, der kunne. Med ord. I stedet tilbød de mig at meddele det på et dybere plan, med nonverbal kommunikation.« Jeg spørger Romanova, om det virkede, om magi fungerer?

»Alle vil bare gerne høre om magien!« griner hun. »Jeg kan heller ikke forklare dig det med ord, men vi kan forsøge med nonverbal kommunikation.« Der er tilfældigvis intet, jeg hellere vil. Så vi sætter os musestille i den røde, bløde sofa og ser hinanden dybt i  jnene. Resten af caféen forsvinder. Det er intenst, hun har et helt roligt kvieblik, og det er, som om der flyder en gylden flod af velvilje over i mig og samler sig i maven i en s , der afklaret messer: Alting-skal-nok-gå. »Tak!« f r jeg fremstammet. Jeg føler mig ikke rigtigt klogere på femininitetens væsen, men dog definitivt velsignet.

GUDINDE-INDUSTRIEN består kun af kvinder, fortæller Romanova. De prædiker en livsstil med masser af selvomsorg og bevidstgørelse, at man skal over se sig selv med kærlighed. Det lyder som moderne feminisme, men Gudinderne forstår sig selv som anti-feminister. Jana Romanova griner opgivende: »De har ikke forstået, hvad feminisme går ud på. De tror, det kun betyder, at nu skal de til at bære tunge tasker selv.«

Da hun begyndte sit projekt, var hun skeptisk over for kvindecocoachene. Nu har hun respekt for dem. »Denne her troldomsbev gelse eksisterer, fordi det er umuligt at opnå ligestilling som kvinde i nutidens Rusland. Umuligt! Det er stadigvæk et superpatriarkalsk samfund. Hvis du g r den lige vej og prøver at omstyrte det, kommer du ingen vegne. De her kvinder, som dyrker deres 'feminine energi', tager kontrollen over deres liv på anden måde, udnytter det patriarkalske system og spiller på de feminine klichéer, der virker.« Det er nemt at grine ad, men det virker, siger Romanova med et skuldertræk. Så det er nok gudinderne, der ler sidst.

Jana Romanova kan ses på Copenhagen Photo Festival til den 11. juni.